

Aan het college van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Maassluis

cc Gemeenteraad Maassluis

Postbus 55
3140 AB Maassluis

T 010 – 5919243
E info@adviesraadsamenlevingszakenmaassluis.nl
I www.adviesraadsamenlevingszakenmaassluis.nl

uw kenmerk geen

Datum 4-11- 15

ons kenmerk Nov 15 1

bijlage(n) 1

onderwerp Advies inzake bevordering vrijwilligerswerk in Maassluis

Geacht college van Burgemeester en Wethouders,

In 2014 en begin 2015 heeft de Adviesraad Samenlevingszaken een reeks van instellingen bezocht. Bij diverse instellingen gaf men aan dat men meer gebruik zou willen maken van vrijwilligers.

Dit vormde aanleiding voor de Adviesraad om zich te buigen over het beleid van de gemeente Maassluis inzake het vrijwilligerswerk en om na te gaan of de Adviesraad suggesties kan doen om het vrijwilligersbeleid te versterken.

In bijgaande advies treft U onze bevindingen en suggesties aan. Wij brengen deze gaarne onder uw aandacht.

Hoogachtend,

Bart Lutтик

Voorzitter van de Adviesraad Samenlevingszaken Maassluis

Advies inzake bevordering vrijwilligerswerk in Maassluis

Samenvatting

Ter bevordering van vrijwilligerswerk in Maassluis bevat dit advies van de Adviesraad Samenlevingszaken suggesties aan het college van Burgemeester en Wethouders van Maassluis rond vier thema's:

- 1) Versterking van het steunpunt vrijwilligerswerk
 - a. intensivering contact van het steunpunt met het wijkteam en met Stroomopwaarts
 - b. scheiding maken bij het steunpunt tussen beleid en uitvoering
 - c. klankbordgroep formeren voor beleid vrijwilligerswerk
 - d. bij vacatures meer gegevens op de website zetten
 - e. belangstellenden die dat willen actiever begeleiden met het vinden van een functie
 - f. samenwerking Seniorenwelzijn, de Oproepcentrale en stichting Present intensiveren
- 2) Doelgroepenbeleid gestalte geven
 - a. in het beleid aansluiten bij wensen van verschillende doelgroepen (verenigingen, zorginstanties, culturele instanties)
 - b. benaderingswijze van vrijwilligers afstemmen op groepen: senioren, jongeren, allochtonen, uitkeringsgerechtigden e.d.
 - c. doelgroepen benaderen via personen die daar een vertrouwde positie hebben
 - d. mantelzorgersbeleid en vrijwilligersbeleid dichterbij elkaar brengen
 - e. Mensen die de AOW-leeftijd bereiken benaderen met info over mogelijkheden vrijwilligerswerk
- 3) Betere ondersteuning geven aan organisaties bij het managen van vrijwilligers
 - a. hulpmiddelen voor management op één website samenbrengen
 - b. regelmatig cursussen aanbieden en een jaarplan voor cursussen voor vrijwilligers en mantelzorgers maken
 - c. voor cursussen samenwerken met andere gemeentes
 - d. organisaties bewuster maken van belang van goed management van vrijwilligers
- 4) Vrijwilligerswerk door uitkeringsgerechtigden stimuleren
 - a. duidelijkere criteria formuleren wanneer een uitkeringsgerechtigde vrijwilligerswerk mag doen
 - b. uitkeringsgerechtigden vrij laten in de weekends en de avonden vrijwilligerswerk te doen
 - c. in principe personen die langer dan één jaar een uitkering hebben vrij laten in het doen van vrijwilligerswerk en hen geen toestemming laten vragen
 - d. personen met een uitkering die vrijwilligerswerk doen vrij stellen van het leveren van de wettelijke tegenprestatie en dat duidelijk stellen
 - e. meer mogelijkheden scheppen om personen met een uitkering die vrijwilligerswerk doen te "belonen" en de beloning beperken tot deze groep
 - f. een actievere rol van de sociale dienst richting uitkeringsgerechtigden om vrijwilligerswerk te doen.

Inleiding

Uit de bezoeken van leden van de Adviesraad aan een reeks instellingen is gebleken dat veel organisaties behoefte hebben aan meer vrijwilligers. Daarnaast wordt de overheid op een reeks van punten terughoudender met ondersteuning en doet een beroep op de zelfredzaamheid van de mensen. Hierdoor zal het beroep op vrijwilligers alleen maar toenemen.

Een en ander was aanleiding voor de Adviesraad Samenlevingszaken Maassluis na te gaan of hij suggesties kan doen aan B en W die kunnen bijdragen dat meer mensen vrijwilligerswerk gaan doen. Het advies is voorbereid door een werkgroep uit de Adviesraad en de deskundigenpool die bestond uit Gijs van Leeuwen (trekker), Trudi van Doornik, Els Klop, Marius Langenberg en Jo Verhaegen. Het advies is vastgesteld door de Adviesraad in zijn vergadering van 28 oktober 2015.

Terugblik

In 2010 heeft de gemeente Maassluis zijn nota "Beleidsplan Vrijwilligerswerk 2010-2014" vastgesteld en in 2014 is dit beleidsplan geactualiseerd in een nota met de titel "Vrijwilligers in Maassluis 2014-2018". Uitgangspunt in deze nota is dat in de context van het vrijwilligerswerk een bescheiden rol en houding van de overheid past. De rol van de gemeente is:

- faciliteren
- ondersteunen
- informeren
- matchen van vraag en aanbod.

De belangrijkste concrete actiepunten van de gemeente zijn:

1. Een vast aanspreekpunt bij de gemeente voor organisaties die info kan verschaffen
2. Deskundigheidsbevordering door een overzicht te bieden van het scholingsaanbod voor vrijwilligers en zorgen dat het scholingsaanbod bij de ene organisatie ook bekend is bij de andere
3. Senioren actief benaderen voor vrijwilligerswerk
4. Digitaal aanbod van vrijwilligerswerk door het vrijwilligerssteunpunt en een marktplaats van klussen bieden
5. Meewerken met de jaarlijkse actie NL doet
6. Mensen met een uitkering vrijwilligerswerk aanbieden
7. Maatschappelijke verantwoord verenigen en maatschappelijk verantwoord ondernemen propageren door middel van scholingsaanbod
8. Daarnaast wilde de gemeenteraad dat 2015 "het jaar van de vrijwilliger" wordt.

Uit gesprekken met beleidsmedewerkers en medewerkers van het steunpunt vrijwilligers is gebleken dat de gemeente zich actief inzet voor de implementatie van de diverse actiepunten in dit beleidsplan. Zo is in juli 2014 de nieuwe website voor de bemiddeling van vraag en aanbod van vrijwilligers van start gegaan die ook daadwerkelijk resulteert in meer aanmeldingen, is meegedaan aan de actie NL Doet, wordt jaarlijks een feest in het kader van de vrijwilliger van het jaar georganiseerd, verschijnt in de Schakel een reeks over vrijwilligerswerk, wordt aan vrijwilligersorganisaties ondersteuning gegeven in de vorm van een cursusaanbod etc..

Er zijn in Maassluis veel mensen die vrijwilligerswerk doen, doch het is zeker niet zo dat Maassluis aan de grens zit van wat mogelijk is. Er zijn veel gemeentes in Nederland waar het percentage van de bevolking dat vrijwilligerswerk doet hoger is. De Adviesraad is van mening dat Maassluis met al deze activiteiten op de goede weg is om vrijwilligerswerk in de gemeente te bevorderen. Toch wil de Adviesraad het gemeentebestuur een aantal suggesties meegeven, die passen binnen het kader van de beleidsnota 2014-2018, doch een versterking van het beleid kunnen vormen. De Adviesraad heeft daartoe een aantal gesprekken gevoerd, gekeken hoe het beleid in de omliggende gemeentes wordt uitgevoerd en literatuur geraadpleegd.

Suggesties voor versterking van het vrijwilligerswerk in Maassluis

De suggesties gaan over de volgende thema's:

1. versterken van het steunpunt vrijwilligerswerk
2. doelgroepenbeleid
3. bevordering aandacht voor de uitwerking van een vrijwilligersbeleid binnen de organisaties
4. vrijwilligerswerk door personen met een uitkering

Ad 1 Versterken van het steunpunt vrijwilligerswerk

Het steunpunt vrijwilligerswerk vervult een centrale rol in het gemeentelijke vrijwilligersbeleid en voert vele taken uit: het speelt een centrale rol in het bij elkaar brengen van vraag en aanbod van vrijwilligerswerk (beheert de vacaturebank, verzorgt de balie in het gemeentehuis waar ieder met zijn vragen terecht kan, houdt vacaturebank up to date etc.), geeft voorlichting en ondersteuning aan vrijwilligersorganisaties via cursussen en promoot op diverse manieren vrijwilligerswerk bij het publiek. De ambtelijk capaciteit is naar raming 1,5 FTE en verder zijn er 5 vrijwilligers die zich in deeltijd inzetten en is er een bescheiden budget beschikbaar voor vrijwilligerswerk (verzekering, het organiseren van de bijeenkomst "vrijwilligers van het jaar" etc.)

Sinds begin van dit jaar zijn wijkteams actief. Men zou verwachten dat de medewerkers van het wijkteam die aan de keukentafel van de inwoners van Maassluis daar zowel vraag naar vrijwilligers signaleren als mensen ontmoeten die meer vrijwilligerswerk zouden kunnen doen, intensieve contacten zouden hebben met medewerkers van het steunpunt vrijwilligerswerk. Dit is echter niet het geval. Om intensievere samenwerking op gang te brengen zou het steunpunt voorlichting kunnen geven aan de medewerkers van het wijkteam over wat ze te bieden hebben en zou bekeken kunnen worden hoe er een intensievere samenwerking tussen deze partijen kan ontstaan.

Een vergelijkbaar iets speelt richting de nieuwe organisatie Stroomopwaarts. Eén van de doelstellingen binnen Stroomopwaarts is (zie pagina 13 concept-begroting 2016 Stroomopwaarts) "dat 65% van de personen met een uitkering in 2018 actief is in vrijwilligerswerk of in een traject. Wanneer iemand een grote afstand heeft tot de arbeidsmarkt wordt geprobeerd betrokkene te activeren door het doen van vrijwilligerswerk, eventueel via een groepstraining". Voorheen was er wel sporadisch contact tussen het steunpunt vrijwilligerswerk en de klantmanagers van de Maassluisse sociale dienst. In de nieuwe organisatie zal dit nog moeten worden opgebouwd. Duidelijk is in elk geval dat als deze beleidsvoornemens gerealiseerd moeten worden dit ook extra inspanning en arbeidscapaciteit zal vergen van het steunpunt vrijwilligers.

Mogelijk zal men ook eens moeten kijken naar de organisatie en een scherpere splitsing maken tussen beleid en uitvoering bijvoorbeeld in de vorm van een beleidsmedewerker die het vrijwilligersbeleid in zijn portefeuille heeft en een coördinator vrijwilligerssteunpunt die verantwoordelijk is voor het uitvoerende werk. Splitsing tussen beleid en uitvoering werkt in zijn algemeenheid goed omdat beleid maken en beleid uitvoeren verschillende capaciteiten vergen. Voorts zou naar versterking van de beleidsmatige kant van vrijwilligerswerk gezocht kunnen worden. Een mogelijkheid daarvoor is om de beleidsmedewerker ondersteuning te bieden in de vorm van een klankbordgroep uit diverse organisaties en doelgroepen die gebruik maken van de diensten van het vrijwilligerssteunpunt (vrijwilligersorganisaties uit de wereld van sport, welzijn en cultuur, seniorenwelzijn, Stroomopwaarts, Wijkteam). Deze klankbordgroep zou dan ideeën van de beleidsmedewerker kunnen bespreken en ervaringen en suggesties aanreiken.

Een belangrijke activiteit van het steunpunt vrijwilligerswerk is het beheer van de vacaturebank: het controleren van de ingeschreven vacatures, het inschrijven van de mensen die vrijwilligerswerk willen doen, het matchen en het up to date houden van de vacaturebank. Er is destijds voor gekozen om geen organisatiegegevens bij de vacatures te plaatsen doch wellicht zou de effectiviteit van de vacaturebank groter kunnen worden door deze wel op te nemen. De beheerders van de vacaturebank hebben dan weliswaar minder zicht op wie op een bepaalde vacature reflecteert en eventueel vervult. Ook heeft het loket dan minder aanloop, doch dit biedt de beheerders dan wel ruimte voor het up to date houden van de database. Ook past een dergelijke aanpak beter in de filosofie om zoveel mogelijk gebruik te maken van de zelfredzaamheid van de mensen. Ruimte die vrij komt zou verder kunnen worden ingevuld door mensen die vrijwilligerswerk zoeken actiever te begeleiden. Of door actiever

mensen te benaderen voor organisaties die een vrijwilliger zoeken of door een duidelijk beeld te schetsen van wat zo'n vrijwilliger doet.

Naast het vrijwilligerssteunpunt zijn er in Maassluis meerdere andere organisaties die zich op deelterreinen bezighouden met het bij elkaar brengen van vraag en aanbod van vrijwilligers. Zo is speciaal gericht op ouderen Seniorenwelzijn actief op dit terrein. Verder ondersteunt de Oproepcentrale, die wordt gefaciliteerd door de Argos Zorggroep, thuiswonende mensen die zorg en ondersteuning nodig hebben, zoals gehandicapten, langdurig zieken of ouderen. Zij doet dit door vrijwilligers te benaderen die dan bijvoorbeeld een dagdeel per week een mantelzorger verlichting bieden of klusjes doen. Beide organisaties ontvangen ook subsidie van de gemeente Maassluis. Daarnaast is speciaal gericht op groepen de stichting Present actief. Het advies is na te gaan of deze organisaties elkaar kunnen versterken: door goede samenwerking doublures voorkomen, van elkaar leren, gezamenlijk gebruik maken van faciliteiten als website en balie. Daarnaast kan op deze wijze handiger gebruik worden gemaakt van het aanbod. Het kan nu voorkomen dat personen zich aanmelden bij één van de genoemde organisatie en daar geen vacature vinden terwijl er in een andere organisatie wel een vacature is. Ook is het duidelijker voor de inwoners.

Ad 2 Doelgroepenbeleid

Uit het regionaal Informatiesysteem Samenleving blijkt dat Maassluis wat betreft vrijwilligersbeleid van de 60 onderzochte gemeentes op plaats 24 staat. Eén van de punten die in Maassluis minder ontwikkeld zijn is het doelgroepenbeleid. Het onderzoek is van 2012, doch bij de bijstelling van het beleid in 2014 is geen aparte aandacht besteed aan doelgroepen. Toch kan het de effectiviteit van het beleid ten goede komen als men met doelgroepen werkt, zowel aan de vraagkant naar vrijwilligers als aan het aanbodkant van mensen die vrijwilligerswerk willen doen. De aard van het vrijwilligerswerk is sterk verschillend tussen de verschillende vragers zoals sportverenigingen, culturele verenigingen, organisaties op het gebied van zorg e.d.. Aan de aanbodkant, mensen die vrijwilligerswerk willen doen, kan men ook verschillende doelgroepen onderscheiden zoals ouderen versus jongeren, werkenden versus mensen met een uitkering, autochtonen versus allochtonen. De motivatie om vrijwilligerswerk te willen doen en de mogelijkheden die men heeft (in tijd en capaciteiten) verschilt sterk tussen de ene groep en de andere.

Bij de uitvoering van het vrijwilligersbeleid is het van belang zo goed mogelijk aan te sluiten bij de doelgroepen waar men iets voor doet of waar men iets van wil. Het vrijwilligersbeleid vraagt maatwerk. Mogelijk zal men sommige doelgroepen actiever kunnen benaderen. Er is in Maassluis al eens een senioredag gehouden. Een mogelijkheid die de Adviesraad al eens eerder heeft geopperd is om ieder die de AOW-leeftijd nadert een bericht te sturen waarbij gewezen wordt op de grote behoefte aan vrijwilligers op diverse terreinen en de vele mogelijkheden om te blijven participeren via vrijwilligerswerk, waarbij de mensen ook gewezen wordt op de kanalen die men daarvoor kan gebruiken. Uitkeringsgerechtigden zal op de mogelijkheden van vrijwilligerswerk gewezen kunnen worden in de contacten die de klantmanager van de Sociale Dienst periodiek met hen heeft. Bij de vacaturebank zou men zowel aan de vraagkant als aan de aanbodkant een doelgroepeningang kunnen uitwerken.

Bij het benaderen van de doelgroepen is het belangrijk dat de woordvoerder een enthousiasmerende uitstraling heeft en dichtbij de doelgroep staat. Dit laatste geldt in het bijzonder ook bij mensen van allochtone afkomst

Annex aan het vrijwilligersbeleid is het mantelzorgbeleid. Een overeenkomst is dat het bij beide om onbetaald werk gaat. Het belangrijkste verschil tussen een mantelzorger en een vrijwilliger is dat er bij mantelzorg sprake is van een relatie, terwijl dit bij vrijwilligerswerk niet zo is. In diverse gemeentes ziet men dat vrijwilligersbeleid en mantelzorgbeleid nauw met elkaar verweven zijn. Het wordt bijvoorbeeld door één steunpunt uitgevoerd. Mogelijk is hier ook voor Maassluis winst uit te behalen. Voor de burgers kan het duidelijker zijn want voor veel mensen is het verschil tussen vrijwilliger en mantelzorger niet duidelijk. Het lijkt dan ook handig in het beleid van de gemeente met één loket te werken in de vorm van een servicepunt voor vrijwilligers en mantelzorgers.

Ad 3 Bevordering aandacht voor de uitwerking van vrijwilligersbeleid binnen organisaties

In veel organisaties en verenigingen is verbetering in het vrijwilligersbeleid en de uitvoering ervan mogelijk. Een goed beleid en uitvoering leidt tot een grotere tevredenheid van vrijwilligers en daarmee uiteindelijk ook tot meer vrijwilligers. Het vrijwilligersbeleid binnen een organisatie is uiteraard de verantwoordelijkheid van de organisatie zelf, doch het vrijwilligersbeleid van de gemeente ondersteunt en faciliteert hierbij, zoals het bieden van de mogelijkheid van een vacaturebank, ruimte bieden voor cursussen aan vrijwilligers, verzekering van vrijwilligers, een vrijwilligersvergoeding etc.

Ook op dit terrein geven we U enkele suggesties voor verbeteringen. Er bestaan talrijke hulpmiddelen die organisaties kunnen gebruiken bij het 'managen' van vrijwilligers: een verenigingsscan, modelovereenkomst vrijwilliger, hulpmiddelen voor functioneringsgesprekken met vrijwilligers, vragenlijst exitgesprek, informatie over vrijwilligerswerk en uitkeringen, informatie over vrijwilligerswerk en belasting, informatie over vrijwilligersverzekeringen, etc. Door deze informatie op één website van het vrijwilligerssteunpunt bij elkaar te zetten kan deze informatie beter toegankelijk worden gemaakt. Opvallend is dat er nu op 2 websites informatie te vinden is over vrijwilligerswerk namelijk zowel op die van Prikbord Maassluis als op de website van de gemeente.

Belangrijk is ook dat er regelmatig cursussen worden aangeboden voor vrijwilligers. Dit vereist ook duidelijkheid richting de organisaties die hier gebruik van kunnen maken, dus men zou over een jaarplan moeten beschikken, zodat ieder er tijdig kennis van kan nemen. Dit kan uiteraard in samenwerking met buurgemeentes. In sommige gemeentes kent men ook de zogenaamde vrijwilligersacademie. Voor een kleine gemeente als Maassluis is dit wellicht een brug te ver doch men zou bij andere gemeentes kunnen aftasten of er animo is. Wat ondersteuning van mantelzorg met cursussen betreft is er overigens al wel een samenwerkingsverband met een organisatie die ook in Vlaarding en Schiedam werkzaam is (Minters).

In dit kader van verbetering van het management van vrijwilligers is ook van belang dat er een bewustwordingsproces op gang komt. Dit zou men kunnen realiseren door goede voorbeelden in de schijnwerpers te zetten en in de publiciteit te brengen, naar het voorbeeld van de serie over vrijwilligerswerk die nu in de Schakel staat.

Ad 4 Vrijwilligerswerk door personen met een uitkering

Maassluis kent op dit moment ruim 800 inwoners die een bijstandsuitkering van de gemeente krijgen. In principe is dit een groep mensen die vrijwilligerswerk zouden kunnen doen. De vraag is of en zo ja hoe de sociale dienst (Stroomopwaarts) een meer stimulerend beleid kan voeren zodat meer personen met een uitkering vrijwilligerswerk doen.

De groep uitkeringsgerechtigden kan men globaal in 2 delen onderscheiden. Allereerst de groep die werk kan doen en ook de verplichting heeft om als er werk is dit te accepteren. Het beleid van de sociale dienst is er op gericht deze groep te ondersteunen bij het vinden van werk en hiervoor worden talrijke maatregelen getroffen. Bij sommige heeft dit resultaat doch lang niet altijd. De tweede groep bestaat uit mensen die een uitkering krijgen doch (tijdelijk) zijn vrijgesteld van de arbeidsplicht. Hier kunnen meerdere oorzaken aan ten grondslag liggen zoals bijvoorbeeld een thuissituatie die moeilijk is of problematische schulden die verhinderen dat men beschikbaar is voor de arbeidsmarkt. De eerste groep omvat naar globale raming drie kwart van de groep (dus ongeveer 600 personen) en de tweede groep een kwart (dus rond de 200 personen).

Bij de eerste groep ligt de prioriteit bij de sociale dienst op inschakeling in het arbeidsproces. Dit betekent ook dat de uitkeringsgerechtigde toestemming dient te vragen als hij vrijwilligerswerk wil doen. Als bij de sociale dienst de indruk bestaat dat dit een positieve bijdrage kan leveren aan re-integratie in het arbeidsproces wordt deze toestemming gegeven. In andere gevallen wordt deze aanvraag afgewezen. Hier kan men overigens bezwaar tegen indienen. De sociale dienst is terughoudend met het verlenen van toestemming omdat vrijwilligerswerk de animo en mogelijkheden voor inschakeling in het arbeidsproces kan verkleinen. Men heeft immers minder tijd om te solliciteren als men bezig is met vrijwilligerswerk. Men heeft er ook minder behoefte aan omdat men toch al bezig is. Voorts zal de organisatie waarvoor men vrijwilligerswerk doet druk uitoefenen op de vrijwilliger om zijn vrijwilligerstaak te blijven uitoefenen.

Uit de praktijkervaringen blijkt dat men lang niet altijd toestemming krijgt. De Adviesraad adviseert om

minder terughoudend te zijn, aangezien vrijwilligerswerk ritme en ervaring geeft en het netwerk rond vrijwilligerswerk ook behulpzaam kan zijn bij het vinden van werk. De adviesraad adviseert allereerst meer helderheid te scheppen over de criteria wanneer men toestemming kan krijgen. De ervaring leert dat velen in deze groep moeilijk werk vinden. Drie kwart van deze groep heeft bijvoorbeeld al langer dan een jaar geen werk. Naarmate men langer zonder werk is, zo is de algemene ervaring, wordt de kans kleiner dat men werk vindt. Men zou daarom kunnen overwegen om een omgekeerde lijn te volgen. Door een helder criterium te formuleren: door alleen terughoudend te zijn bij mensen met een uitkering die nog korter dan een jaar geen werk hebben en door personen die al langer dan één jaar geen werk hebben vrijwilligerswerk te laten doen tenzij de sociale dienst van oordeel is dat dit het zoeken naar werk in de weg staat. Uiteraard wel met de afspraak dat vrijwilligerswerk geen reden kan zijn om betaald werk niet te accepteren.

Voorts lijkt het voor de hand te liggen dat duidelijk wordt gemaakt aan de mensen met een uitkering dat zij vrij zijn om in de avonden en de weekends vrijwilligerswerk te doen.

De gemeente Maassluis voert voor zover bekend geen beleid ten aanzien van de verplichte tegenprestatie van uitkeringsgerechtigden die de regering per 1 januari 2015 heeft ingesteld. Toch kan deze als een soort dreiging boven uitkeringsgerechtigden blijven hangen. Men zou deze voor personen met een uitkering die vrijwilligerswerk doen weg kunnen nemen door duidelijk te stellen dat bij vrijwilligerswerk of mantelzorg men is vrijgesteld van de wettelijke tegenprestatie.

Onderdeel van een meer stimulerend beleid zou ook kunnen zijn dat mensen met een uitkering die vrijwilligerswerk doen een vrijwilligersbonus kunnen krijgen. Het beleid van de drie gemeentes is op dit punt nog niet geharmoniseerd, doch in Vlaardingen is zo'n bonus gebruikelijk en ook in Maassluis is deze bekend. Een nadeel van een bonus is dat men deze verliest als men werk accepteert en dus het accepteren van werk kan ontmoedigen. De armoedeval wordt er als het ware door vergroot. Daarom zou deze alleen verleend moeten worden aan mensen die weinig kansen op de arbeidsmarkt hebben, zoals uitkeringsgerechtigden die zijn vrijgesteld van de arbeidsverplichting. Mogelijk zou men kunnen aansluiten bij de criteria voor de individuele inkomstenstoeslag doch deze worden, zoals de Adviesraad al eerder heeft aangegeven, mogelijk nogal soepel toegepast.

Een andere mogelijkheid voor een meer stimulerend beleid voor vrijwilligerswerk door de Sociale Dienst is dat deze een actievere rol speelt bij het bemiddelen naar vrijwilligerswerk. Het komt wel voor dat de Sociale Dienst de cliënten wijst op de mogelijkheden van de vrijwilligersvacaturebank doch niet systematisch. Bij doorverwijzing volgt er nu geen actie en verdwijnt betrokkene uit beeld. Er is geen terugkoppeling van de vacaturebank naar de sociale dienst als zich een uitkeringsgerechtigde heeft ingeschreven in de vacaturebank of een vacature vervult. Doch is deze wel gewenst. Immers de Sociale Dienst wil dat in 2018 65 % van de uitkeringsgerechtigden actief zijn, bijvoorbeeld als vrijwilliger of in een traject (zie begroting van Stroomopwaarts 2016). Dit maakt ook dat de Sociale Dienst er belang bij heeft en dus afspraken dienst te maken met het vrijwilligerssteunpunt welke bemiddeling en begeleiding bij het zoeken naar vrijwilligerswerk wordt geboden. Het begeleiden van de vrijwilligers als ze eenmaal vrijwilligerswerk doen is uiteraard volledig de taak van de organisatie waar ze het vrijwilligerswerk doen. Doch Stroomopwaarts zou bijvoorbeeld, naar analogie van het certificaat dat wordt ontwikkeld voor werkgevers die uitkeringsgerechtigden en gehandicapten in dienst nemen, een certificaat kunnen ontwikkelen voor verenigingen en organisaties die uitkeringsgerechtigden op een goede manier vrijwilligerswerk bieden.

Een andere manier om uitkeringsgerechtigden te stimuleren voor vrijwilligerswerk is bijvoorbeeld de Rotterdamse alleen toe te kennen aan die uitkeringsgerechtigden die vrijwilligerswerk doen of mantelzorg geven. Ook zou men een vrijwilligerspas kunnen introduceren (zoals recent in Vlaardingen is geïntroduceerd): uitkeringsgerechtigden vertegenwoordigen een koopkracht van jaarlijks ruim 10 miljoen euro en men mag verwachten van bedrijven dat ze interesse hebben om deze klantengroep aan zich te binden.